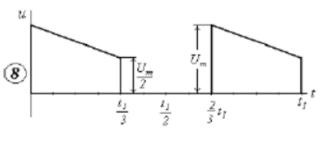
ЗАВДАННЯ:

В електричному колі діє джерело періодичної несинусоїдної напруги, форма якої задана за варіантом, $t_1 = 5 \cdot 10^{-3} \ s$. Нелінійні ділянки є відтинками синусоїди.

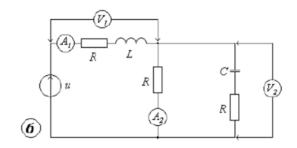
потрібно:

- 1. Розкласти задану напругу в тригонометричний ряд (обмежитися постійною і трьома гармонічними складовими).
- 2. Побудувати в одній системі координат часові графіки складових і сумарну криву напруги, останню порівняти з заданою.
  - 3. Розрахувати миттєві значення струмів усіх віток заданої схеми.
- 4. Побудувати амплітудні і фазові спектральні діаграми для струму і напруги джерела.
- 5. Обчислити для змінної складової прикладеної напруги коефіцієнти форми, спотворення, амлітуди, гармонік.
- 6. Визначити покази увімкнених у схему приладів (амперметри електромагнітної системи, вольтметри магнітоелектричної).
- 7. Скласти баланс активних потужностей і обчислити потужності S, Q, T джерела і коефіцієнт потужності.
- 8. Показати, при якій ємності С можливий резонанс усього кола для однієї з вищих гармонік.
- 9. Вважаючи задану схему однією з фаз симетричного трифазного кола при з'єднанні генератора і навантаження зіркою з нульовим проводом, визначити діюче значення лінійної напруги і струму в нульовому проводі.

При розрахунку вважати, що постійна складова напруги кожної фази і опір нульового проводу дорівнюють нулю.

Задана напруга

Задана схема кола

Задані параметри:

$$Um := 60 \ V$$
  $R := 6 \ \Omega$ $C := 250 \ \mu F$ $L := 5 \ mH$ $j := \sqrt{-1}$ $t := 0,0.00001 \ s... t_1$ $w := \frac{2 \cdot \pi}{t_1} = 1256.637 \ \frac{1}{s}$

Розклад заданої ЕРС в ряд Фур'є

$$U(t) \coloneqq \left\| \text{if } 0 \le t \le \frac{t_1}{3} \right\|$$

$$\left\| Um \cdot \left(1 - \frac{3 \cdot t}{2 \cdot t_1} \right) \right\|$$

$$\text{else if } \frac{t_1}{3} < t < \frac{2 \cdot t_1}{3} \right\|$$

$$\left\| 0 \right\|$$

$$\text{else if } \frac{2 \cdot t_1}{3} \le t < t_1 \right\|$$

$$\left\| Um \cdot \left(2 - \frac{3 \cdot t}{2 \cdot t_1} \right) \right\|$$

$$\begin{split} &U_0 \coloneqq \frac{1}{t_1} \cdot \int_0^{t_1} U(t) \, \mathrm{d}t = 30 \; \boldsymbol{V} \\ &A_1 \coloneqq \frac{2}{t_1} \cdot \int_0^{t_1} U(t) \cdot \sin(w \cdot t) \, \mathrm{d}t = -3.123 \; \boldsymbol{V} \\ &A_2 \coloneqq \frac{2}{t_1} \cdot \int_0^{t_1} U(t) \cdot \sin(2 \cdot w \cdot t) \, \mathrm{d}t = 4.362 \; \boldsymbol{V} \\ &A_3 \coloneqq \frac{2}{t_1} \cdot \int_0^{t_1} U(t) \cdot \sin(3 \cdot w \cdot t) \, \mathrm{d}t = 6.366 \; \boldsymbol{V} \\ &B_1 \coloneqq \frac{2}{t_1} \cdot \int_0^{t_1} U(t) \cdot \cos(w \cdot t) \, \mathrm{d}t = 24.81 \; \boldsymbol{V} \\ &B_2 \coloneqq \frac{2}{t_1} \cdot \int_0^{t_1} U(t) \cdot \cos(2 \cdot w \cdot t) \, \mathrm{d}t = -12.405 \; \boldsymbol{V} \\ &B_3 \coloneqq \frac{2}{t_1} \cdot \int_0^{t_1} U(t) \cdot \cos(3 \cdot w \cdot t) \, \mathrm{d}t = 0 \; \boldsymbol{V} \end{split}$$

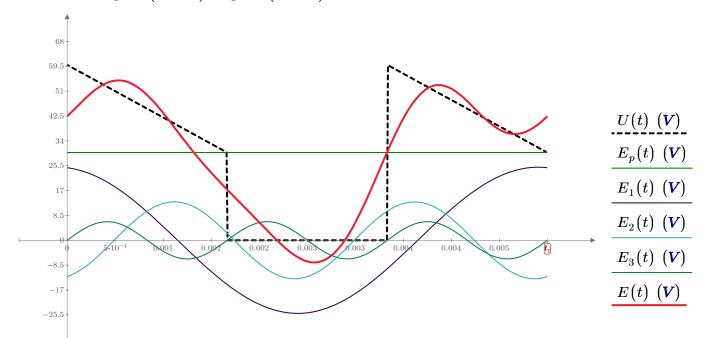
$$E_p(t) \coloneqq U_0$$

$$E_1(t) := A_1 \cdot \sin(w \cdot t) + B_1 \cdot \cos(w \cdot t)$$

$$E_2(t) \coloneqq A_2 \cdot \sin(2 \cdot w \cdot t) + B_2 \cdot \cos(2 \cdot w \cdot t)$$

$$E_3(t) := A_3 \cdot \sin(3 \cdot w \cdot t) + B_3 \cdot \cos(3 \cdot w \cdot t)$$

$$\begin{split} E(t) \coloneqq & U_0 + A_1 \cdot \sin\left(w \cdot t\right) + B_1 \cdot \cos\left(w \cdot t\right) + A_2 \cdot \sin\left(2 \cdot w \cdot t\right) + B_2 \cdot \cos\left(2 \cdot w \cdot t\right) \\ & + A_3 \cdot \sin\left(3 \cdot w \cdot t\right) + B_3 \cdot \cos\left(3 \cdot w \cdot t\right) \end{split}$$

$$XL_1 := w \cdot L = 6.283 \Omega$$
  $XC_1 := \frac{1}{w \cdot C} = 3.183 \Omega$ $XL_2 := 2 \cdot w \cdot L = 12.566 \Omega$ $XC_2 := \frac{1}{2 \cdot w \cdot C} = 1.592 \Omega$ $XL_3 := 3 \cdot w \cdot L = 18.85 \Omega$ $XC_3 := \frac{1}{3 \cdot w \cdot C} = 1.061 \Omega$

$$\begin{array}{lll} Z1_1 \coloneqq R + j \cdot XL_1 = \left(6 + 6.283 \mathrm{j} \right) \Omega & Z2_1 \coloneqq R = 6 \ \Omega & Z3_1 \coloneqq R - j \cdot XC_1 = \left(6 - 3.183 \mathrm{j} \right) \Omega \\ Z1_2 \coloneqq R + j \cdot XL_2 = \left(6 + 12.566 \mathrm{j} \right) \Omega & Z2_2 \coloneqq R = 6 \ \Omega & Z3_2 \coloneqq R - j \cdot XC_2 = \left(6 - 1.592 \mathrm{j} \right) \Omega \\ Z1_3 \coloneqq R + j \cdot XL_3 = \left(6 + 18.85 \mathrm{j} \right) \Omega & Z2_3 \coloneqq R = 6 \ \Omega & Z3_3 \coloneqq R - j \cdot XC_3 = \left(6 - 1.061 \mathrm{j} \right) \Omega \end{array}$$

Струми гармонік у вітках

$$\begin{split} \phi_1 &\coloneqq \operatorname{atan} \left(\frac{A_1}{B_1} \right) = -7.174 \text{ °} & Um_1 &\coloneqq \sqrt{A_1^2 + B_1^2} \cdot e^{j \cdot \phi_1} = \left(24.81 - 3.123 \mathbf{j} \right) \mathbf{\textit{V}} \\ \phi_2 &\coloneqq \operatorname{atan} \left(\frac{A_2}{B_2} \right) = -19.372 \text{ °} & Um_2 &\coloneqq \sqrt{A_2^2 + B_2^2} \cdot e^{j \cdot \phi_2} = \left(12.405 - 4.362 \mathbf{j} \right) \mathbf{\textit{V}} \\ \phi_3 &\coloneqq \operatorname{atan} \left(\frac{A_3}{B_3} \right) = 90 \text{ °} & Um_3 &\coloneqq \sqrt{A_3^2 + B_3^2} \cdot e^{j \cdot \phi_3} = 6.366 \mathbf{j} \mathbf{\textit{V}} \end{split}$$

Для постійної складової напруги:

$$I1_0 \coloneqq \frac{U_0}{2 \cdot R} = 2.5 \ A$$

$$I2_0 := \frac{U_0}{2 \cdot R} = 2.5 A$$

$$I3_0 \coloneqq 0 \; \pmb{A} \;\; ext{ -> конденсатор - розрив у колі постійного струму, через який струм не тече$$

Струми гармонік в першій вітці кола:

$$I1_1 \coloneqq \frac{Um_1}{Z1_1 + \frac{Z2_1 \cdot Z3_1}{Z2_1 + Z3_1}} = (1.829 - 1.441j) A$$

$$I1_2 \coloneqq \frac{Um_2}{Z1_2 + \frac{Z2_2 \cdot Z3_2}{Z2_2 + Z3_2}} = \left(0.257 - 0.828\mathrm{j}\right) \textbf{\textit{A}}$$

$$I1_3 \coloneqq \frac{Um_3}{Z1_3 + \frac{Z2_3 \cdot Z3_3}{Z2_3 + Z3_3}} = (0.277 + 0.135j) A$$

Струми гармонік в другій вітці кола:

$$I2_1 := I1_1 \cdot \frac{Z3_1}{Z2_1 + Z3_1} = (0.796 - 0.995j) A$$

$$I2_2 := I1_2 \cdot \frac{Z3_2}{Z2_2 + Z3_2} = (0.077 - 0.438j) A$$

$$I2_3 := I1_3 \cdot \frac{Z3_3}{Z2_0 + Z3_0} = (0.146 + 0.056j) A$$

Струми гармонік в третій вітці кола:

$$I3_1 := I1_1 \cdot \frac{Z2_1}{Z2_1 + Z3_1} = (1.033 - 0.447j) A$$

$$I3_2 := I1_2 \cdot \frac{Z2_2}{Z2_2 + Z3_2} = (0.18 - 0.39j) A$$

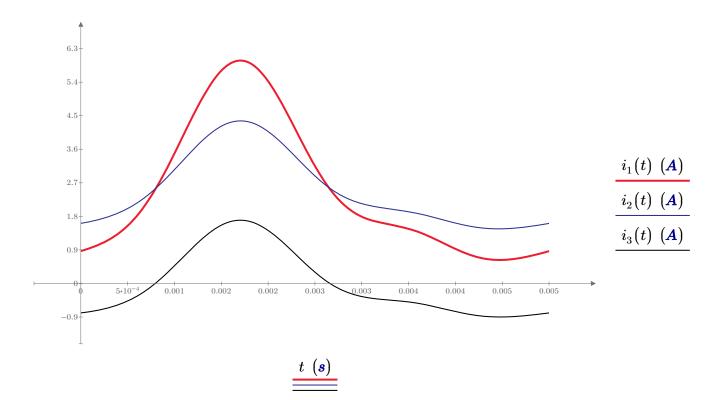
$$I3_3 := I1_3 \cdot \frac{Z2_3}{Z2_3 + Z3_3} = (0.132 + 0.079j) A$$

Миттєві значення струмів і напруг

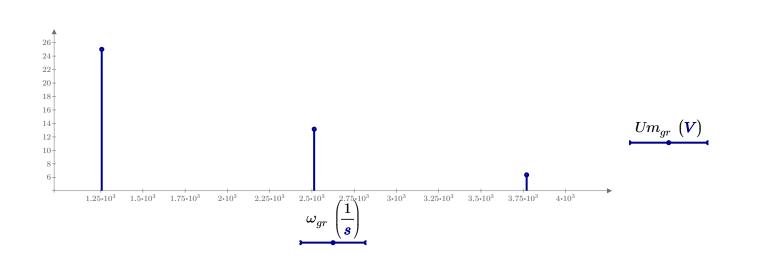
$$\psi_1 \coloneqq \arg \left(I1_1\right) = -38.235 \text{ °} \quad \psi_2 \coloneqq \arg \left(I1_2\right) = -72.743 \text{ °} \quad \psi_3 \coloneqq \arg \left(I1_3\right) = 25.896 \text{ °}$$

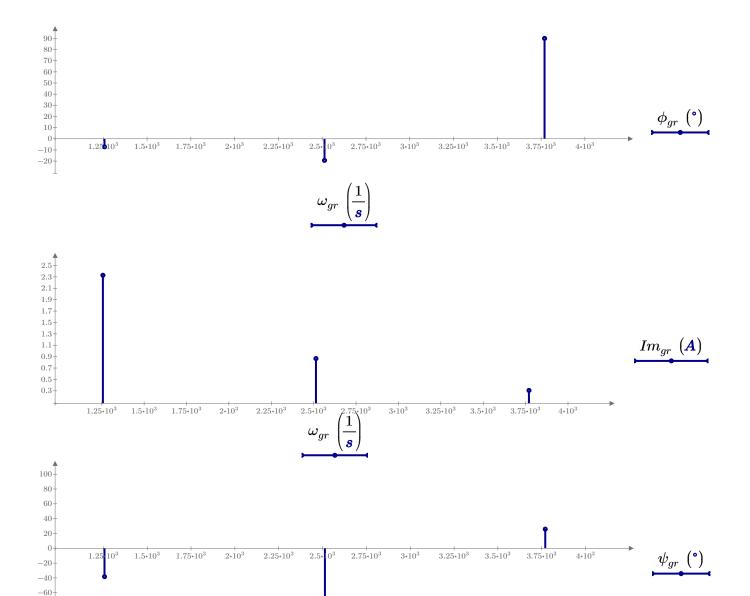
$$\begin{split} &i_1(t) \coloneqq I1_0 + \left| I1_1 \right| \cdot \sin\left(w \cdot t + \psi_1\right) + \left| I1_2 \right| \cdot \sin\left(2 \cdot \left(w \cdot t + \psi_2\right)\right) + \left| I1_3 \right| \cdot \sin\left(3 \cdot \left(w \cdot t + \psi_3\right)\right) \\ &i_2(t) \coloneqq I2_0 + \left| I2_1 \right| \cdot \sin\left(w \cdot t + \psi_1\right) + \left| I2_2 \right| \cdot \sin\left(2 \cdot \left(w \cdot t + \psi_2\right)\right) + \left| I2_3 \right| \cdot \sin\left(3 \cdot \left(w \cdot t + \psi_3\right)\right) \\ &i_3(t) \coloneqq I3_0 + \left| I3_1 \right| \cdot \sin\left(w \cdot t + \psi_1\right) + \left| I3_2 \right| \cdot \sin\left(2 \cdot \left(w \cdot t + \psi_2\right)\right) + \left| I3_3 \right| \cdot \sin\left(3 \cdot \left(w \cdot t + \psi_3\right)\right) \end{split}$$

 $u(t) \coloneqq U_0 + |Um_1| \cdot \sin(w \cdot t + \phi_1) + |Um_2| \cdot \sin(2 \cdot (w \cdot t + \phi_2)) + |Um_3| \cdot \sin(3 \cdot (w \cdot t + \phi_3))$

Амплітудні і фазові спектральні діаграми для струму і напруги джерела.

Діючі значення напруг і струмів

 $\omega_{gr} \left(\frac{1}{s} \right)$

$$A1 := \sqrt{I1_0^2 + \left|I1_1\right|^2 + \left|I1_2\right|^2 + \left|I1_3\right|^2} = 3.538 A$$

$$A2 := \sqrt{I2_0^2 + \left|I2_1\right|^2 + \left|I2_2\right|^2 + \left|I2_3\right|^2} = 2.845 A$$

$$V1 := \sqrt{\left(I1_0 \cdot 2 \cdot R\right)^2 + \left|I1_1 \cdot Z1_1\right|^2 + \left|I1_2 \cdot Z1_2\right|^2 + \left|I1_3 \cdot Z1_3\right|^2} = 38.629 V$$

$$V2 := \sqrt{\left(I2_0 \cdot 2 \cdot R\right)^2 + \left|I2_1 \cdot Z2_1\right|^2 + \left|I2_2 \cdot Z2_2\right|^2 + \left|I2_3 \cdot Z2_3\right|^2} = 31.087 V$$

Розрахунок потужностей

$$U_1 \coloneqq \left| \frac{Um_1}{\sqrt{2}} \right| = 17.682 \ \textbf{\textit{V}} \qquad \qquad U_2 \coloneqq \left| \frac{Um_2}{\sqrt{2}} \right| = 9.298 \ \textbf{\textit{V}} \qquad \qquad U_3 \coloneqq \left| \frac{Um_3}{\sqrt{2}} \right| = 4.502 \ \textbf{\textit{V}}$$

$$\begin{split} U &\coloneqq \sqrt{U_0^2 + U_1^2 + U_2^2 + U_3^2} = 36.323 \ \textbf{\textit{V}} \\ P &\coloneqq U_0 \cdot I \mathbf{1}_0 + \left| U_1 \right| \cdot \left| I \mathbf{1}_1 \right| \cdot \cos \left(\psi_1 - \phi_1 \right) + \left| U_2 \right| \cdot \left| I \mathbf{1}_2 \right| \cdot \cos \left(\psi_2 - \phi_2 \right) + \left| U_3 \right| \cdot \left| I \mathbf{1}_3 \right| \cdot \cos \left(\psi_3 - \phi_3 \right) = 115.689 \ \textbf{\textit{W}} \\ Q &\coloneqq \left| U_1 \right| \cdot \left| I \mathbf{1}_1 \right| \cdot \sin \left(\psi_1 - \phi_1 \right) + \left| U_2 \right| \cdot \left| I \mathbf{1}_2 \right| \cdot \sin \left(\psi_2 - \phi_2 \right) + \left| U_3 \right| \cdot \left| I \mathbf{1}_3 \right| \cdot \sin \left(\psi_3 - \phi_3 \right) = -28.962 \ \textbf{\textit{W}} \\ S &\coloneqq U \cdot A \mathbf{1} = 128.525 \ \textbf{\textit{W}} \\ T &\coloneqq \sqrt{S^2 - P^2 - Q^2} = 47.915 \ \textbf{\textit{W}} \end{split}$$

Коефіцієнт потужності: $K_p = \frac{P}{S} = 0.9$

Коефіцієнти для змінної складової напруги

$$\begin{split} &U_{cep\_no\_Mo\partial} \coloneqq \frac{U_1 + U_2 + U_3}{1.11} = 28.361 \ V \\ &K_f \coloneqq \frac{\sqrt{{U_1}^2 + {U_2}^2 + {U_3}^2}}{U_{cep\_no\_Mo\partial}} = 0.722 \\ &K_sp \coloneqq \frac{U_1}{\sqrt{{U_1}^2 + {U_2}^2 + {U_3}^2}} = 0.863 \\ &K_a \coloneqq \frac{\left| U m_1 \right|}{\sqrt{{U_1}^2 + {U_2}^2 + {U_3}^2}} = 1.221 \\ &K_g \coloneqq \frac{U_2 + U_3}{U_1} = 0.78 \end{split}$$

Емність, при якій відбудеться резонанс: $C_r \coloneqq \frac{1}{w^2 \cdot L} = (1.267 \cdot 10^{-4}) \; \textbf{\textit{F}}$

Вважаючи задану схему однією з фаз симетричного трифазного кола при з'єднанні генератора і навантаження зіркою з нульовим проводом, визначимо діюче значення лінійної напруги і струму в нульовому проводі:

$$\begin{split} &U0_{\partial i \omega 4 a} \coloneqq \sqrt{3} \cdot \sqrt{{U_1}^2 + {U_2}^2 + {U_3}^2} = 35.469 \; \textbf{\textit{V}} \\ &I_{\phi} \coloneqq \sqrt{\left|I1_1\right|^2 + \left|I1_2\right|^2 + \left|I1_3\right|^2} = 2.504 \; \textbf{\textit{A}} \\ &I0_{\partial i \omega 4 u \check{u}} \coloneqq I_{\phi} + I_{\phi} \cdot a + I_{\phi} \cdot a^2 = 0 \; \textbf{\textit{A}} \end{split}$$